

IMPLEMENTACIJA
KURIKULARNE
PRENOVE

KAKOVOSTNO
VODENJE ŠOLE

TALIS 2024

Dr. Mihaela Zavašnik

ZRSŠ, vodja Središča za profesionalni razvoj, kakovost in raziskovanje ter sourednica Nacionalnega poročila TALIS 2024

Smo pripravljeni na spremembe? Pogled na rezultate raziskave TALIS 2024 z vidika kurikularne prenovе

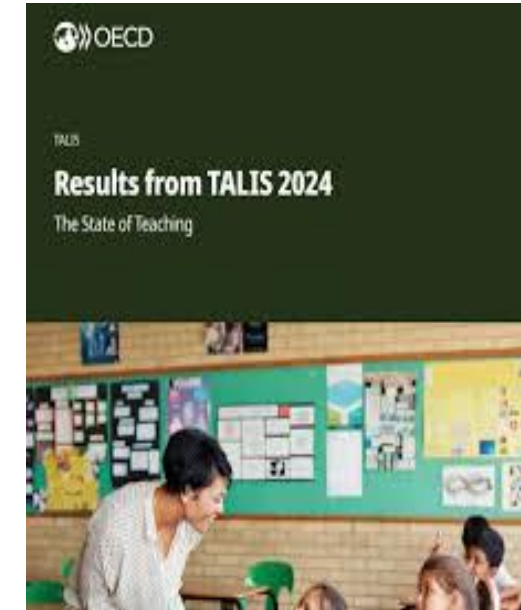
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Sofinancira
Evropska unija

O RAZISKAVI TALIS

- vključenih več kot 50 držav z ISCED 2 ravni, z ISCED 1 15 držav, z ISCED 3 ravni 8 držav
- ISCED 3: Belgija, Danska, Hrvaška, Portugalska, Saudova Arabija, Slovenija, Turčija, ZAE
- Slovenija:
 - 2008 (ISCED 2)
 - 2018 (ISCED 2 & 3)
 - 2024 (ISCED 1 & 2 & 3)
- [TALIS 2024](#)

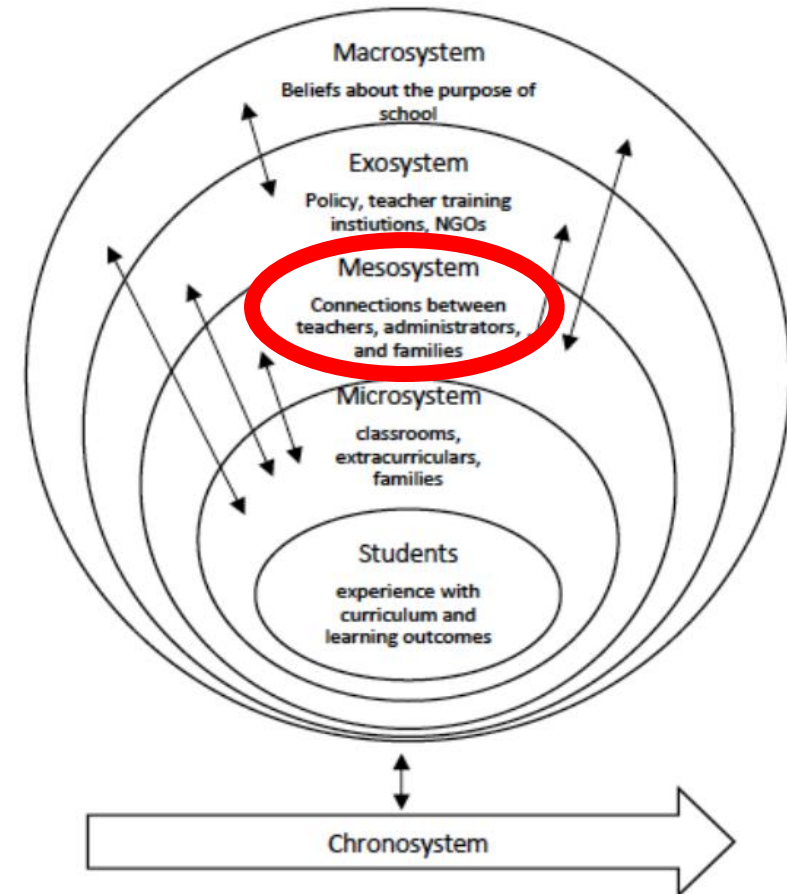

Slovenija	ISCED 1	ISCED 2	ISCED 3	skupaj
RAVNATELJI		228	118	346
UČITELJI	4.111	3.261	3.433	10.805

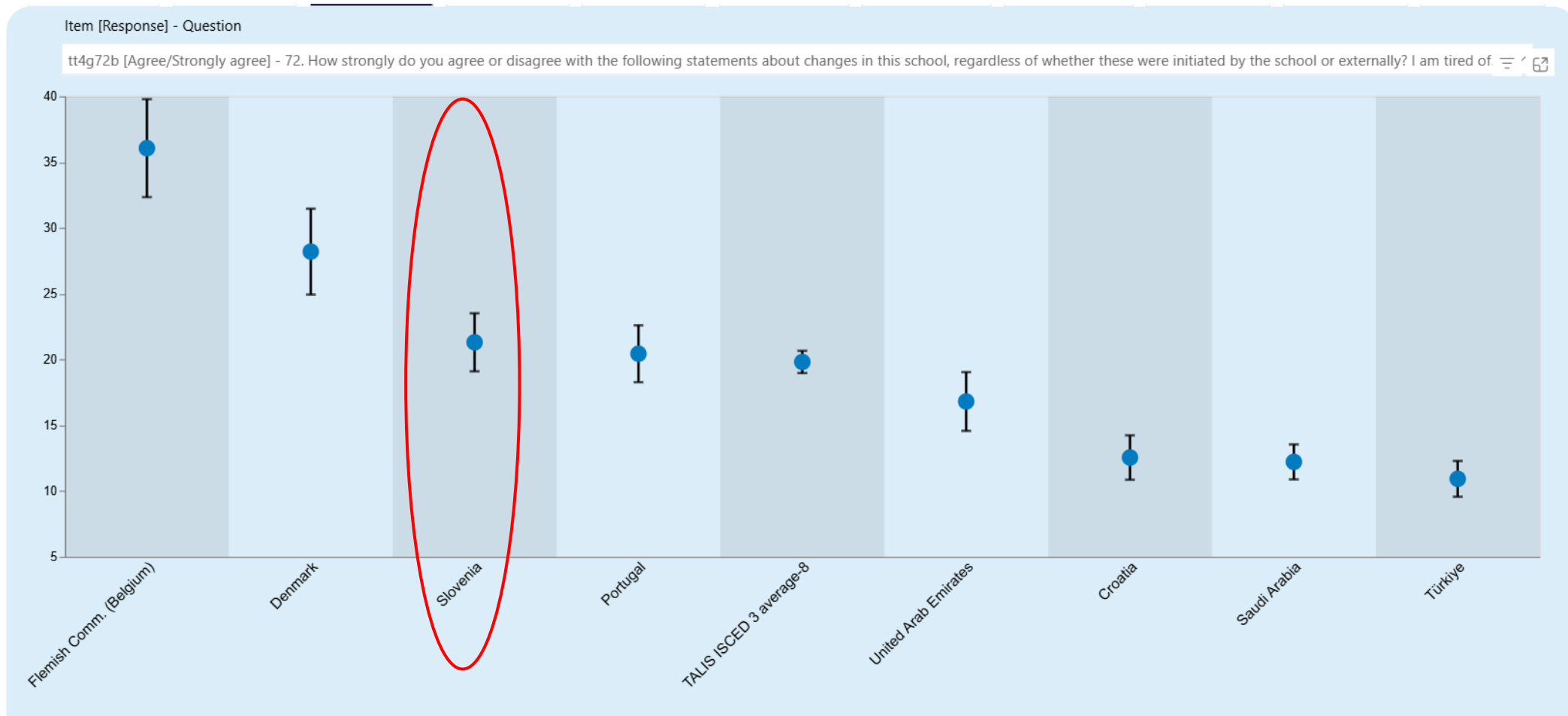
Vodenje kot kontekstualni dejavnik vpliva na učinkovitost in uspešnost kurikularne prenove skozi TALIS 2024

Vpliv vodenja na:

- prakso poučevanja in vrednotenje;
- profesionalno učenje učiteljev (nadaljnje izobraževanje in usposabljanje);
- profesionalne odnose in sodelovanje v šolah;
- avtonomijo učiteljev.

Odnos do in utrujenost učiteljev od sprememb

Približno $\frac{1}{4}$ učiteljev meni, da je na njihovi šoli preveč pobud za spremembe. Skoraj $\frac{1}{2}$ učiteljev si želi obdobja stabilnosti, preden se še kaj spremeni v šoli. Približno $\frac{1}{5}$ učiteljev meni, da se na njihovi šoli zahteva, da spremenijo preveč stvari in da se uvedejo spremembe brez potrebnih sredstev.

Vzvod 1: Krepitev kakovostnih praks poučevanja ter preverjanja in ocenjevanja

Kakovostno poučevanje

JZ III

Prakse poučevanja

Deleži učiteljev, ki pogosto ali vedno storijo naslednje:	Predstavijo povzetek nedavno naučenih vsebin	Na začetku ure postavijo učne cilje	Razložijo, kaj pričakujejo, da se bodo učenci/dijaki naučili	Razložijo, kako so nove teme povezane s starimi	Predstavijo naloge, za katere ni očitnih rešitev	Dajo naloge, ki zahtevajo, da učenci/dijaki kritično razmišljajo
ISCED 1 (1. in 2. VIO)	87%	68%	90%	81%	30%	61%
ISCED 2 (3. VIO)	82%	71%	89%	87%	28%	64%
ISCED 3 (SŠ)	83%	69%	87%	88%	33%	66%

Deleži učiteljev, ki pogosto ali vedno storijo naslednje:	Učence/dijake razdelijo v manjše skupine, da pridejo do skupne rešitve	Učencem/dijakom naročijo, da sami izberejo postopke reševanja kompleksnih nalog	Predstavijo probleme iz vsakdanjega življenja ali dela, da pokažejo, zakaj je novo znanje uporabno	Učencem/dijakom dajo projektne naloge, za katere potrebujejo vsaj en teden, da jih dokončajo	Učence/dijake spodbujajo, da sprašujejo in argumentirajo mnenja drugih učencev/dijakov
ISCED 1 (1. in 2. VIO)	46%	32%	83%	13%	36%
ISCED 2 (3. VIO)	32%	29%	80%	17%	37%
ISCED 3 (SŠ)	32%	30%	80%	15%	38%

Spodbujanje višjih miselnih procesov

Preglednica 1.8: Prakse poučevanja pri reševanju nalog v Sloveniji

Deleži učiteljev, ki pri poučevanju pogosto ali vedno naredijo sledeče:	Učencem dajo več primerov, da vadijo korake postopkov ali spretnosti.	Za vaje izberejo naloge, ki se postopno stopnjujejo v težavnosti	Učence pripravijo na težave, ki se lahko pojavijo pri vaji postopka ali spretnosti.	Učencem dajo za vajo podobne naloge, dokler se ne prepričajo, da je vsak učenec razumel snov.
ISCED 1 (1. in 2. VIO)	73,5	89,7	79,4	81,3
ISCED 2 (3. VIO)	68,1	85,9	77,3	72,6
ISCED 3 (SŠ)	68,3	80,5	79,6	69,6

novi UN – učni cilji in (minimalni) standardi znanja ter didaktična priporočila

Preglednica 1.9: Dejavnosti za spodbujanje višjih miselnih procesov v Sloveniji

Deleži učiteljev, ki zmorejo precej dobro ali zelo dobro:	Sestaviti močna/kakovostna vprašanja za učence.	Pomagati učencem kritično razmišljati.
ISCED 1 (1. in 2. VIO)	69,7	91,6
ISCED 2 (3. VIO)	60,0	90,4
ISCED 3 (SŠ)	61,4	88,0

Socialne in čustvene spretnosti

- Skupni cilji novih UN
- Didaktična priporočila novih UN

SAMOZAVEST UČITELJEV		se strinjam ali močno strinjam	OECD povprečje
Počutim se samozavestno, ko učence/dijake učim socialne in čustvene spretnosti.	ISCED 1 (1. in 2 VIO)	94%	
	ISCED 2 (3. VIO)	91%	
	ISCED 3 (SŠ)	90%	
Skrb za socialne in čustvene potrebe učencev/dijakov mi je pomembna.	ISCED 1 (1. in 2 VIO)	93%	
	ISCED 2 (3. VIO)	90%	
	ISCED 3 (SŠ)	90%	
Neformalne učne priložnosti za socialno in čustveno učenje so del mojega rednega poučevanja.	ISCED 1 (1. in 2 VIO)	95%	
	ISCED 2 (3. VIO)	91%	
	ISCED 3 (SŠ)	87%	

Vir: OECD. TALIS 2024 Database & Compendium.

Preglednica 1.11: Razvijanje čustvenih spretnosti pri poučevanju v Sloveniji

Delež učiteljev, ki se pri pouku pogosto ali vedno osredotočajo na razvijanje naslednjih spretnosti pri učencih:	Razumevanje lastnih čustev, misli ali vedenja	Upravljanje lastnih čustev, misli ali vedenja	Razumevanje pogledov drugih	Vživljanje v druge	Vzpostavljanje in ohranjanje zdravih odnosov z drugimi	Sprejemanje skrbnih in konstruktivnih odločitev o svojih osebnih dejanjih
ISCED 1 (1. in 2. VIO)	79,5	85,1	85,6	82,9	93,4	87,7
ISCED 2 (3. VIO)	67,5	76,0	78,2	73,6	88,0	82,0
ISCED 3 (SŠ)	62,5	68,0	74,8	67,9	85,6	76,9

NAJNIŽJE

Vir: Japelj Pavešič, B. in drugi (ur.). 2025. Mednarodna raziskava poučevanja in učenja TALIS 2024. Pouevanje in učenje v Sloveniji in po svetu. Pedagoški inštitut.

Vrednotenje znanja

Didaktična priporočila
(Splošna priporočila za
vrednotenje znanja –
ocenjevanje standardov)

Preglednica 1.10 Preverjanje in ocenjevanja znanja v Sloveniji

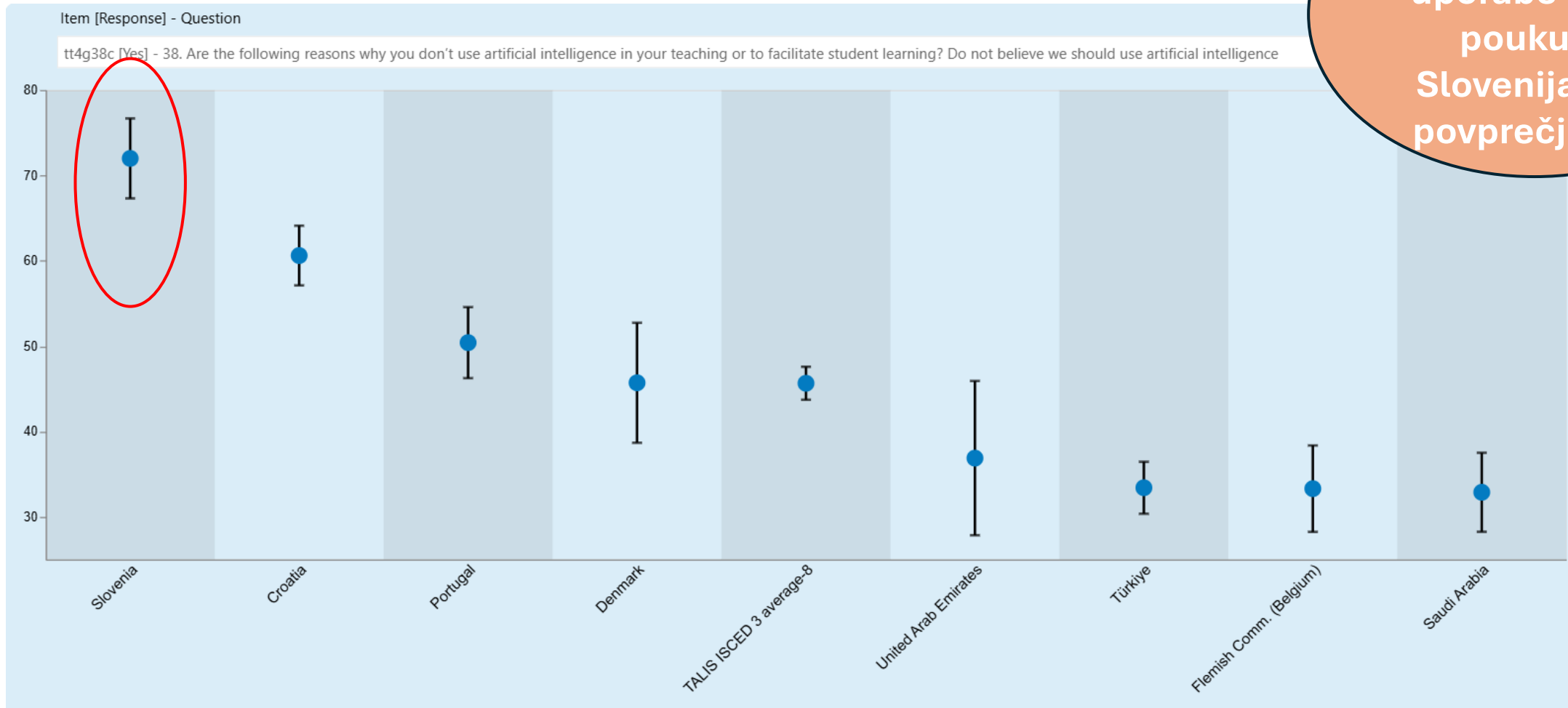
Delež učiteljev, ki pogosto ali vedno:	Preverijo znanje na koncu učne enote ali bloka učnih ur.	S številčno oceno ali opisno informacijo učencem sporočijo, kako so se izkazali glede na svoje sošolce.	Oblikujejo ustne ali pisne povratne informacije, da navedejo področja za izboljšanje.	Učence prosijo, da sami ovrednotijo svoj napredek.	Učence opazujejo med delom in jim takoj dajo povratne informacije.	Preverjanje znanja uporabijo, da preverijo, ali so se učenci naučili predstavljeno snov.
ISCED 1 (1. in 2. VIO)	71,4 ●	51,1 ●	73,5 ●	53,3 ●	89,2 ●	88,2 ●
ISCED 2 (3. VIO)	68,2 ●	51,1 ●	66,0 ●	45,7 ●	83,0 ●	85,6 ●
ISCED 3 (SŠ)	56,8 ●	50,8 ●	60,1 ●	30,7 ●	74,1 ●	79,7 ●

Formativno spremljanje?

Vir: Japelj Pavešič, B. in drugi (ur.). 2025. Mednarodna raziskava poučevanja in učenja TALIS 2024. Poučevanje in učenje v Sloveniji in po svetu. Pedagoški inštitut.

(Ne)uporaba UI pri učenju in poučevanju

V skoraj vseh postavkah glede uporabe UI pri pouku je Slovenija pod povprečjem!!!

Vzvod 2: Krepitev kakovostnega nadaljnega izobraževanja in usposabljanja

Nadaljnje izobraževanje in usposabljanje

Ravnotežje dejavnosti v šoli in izven šole!!!

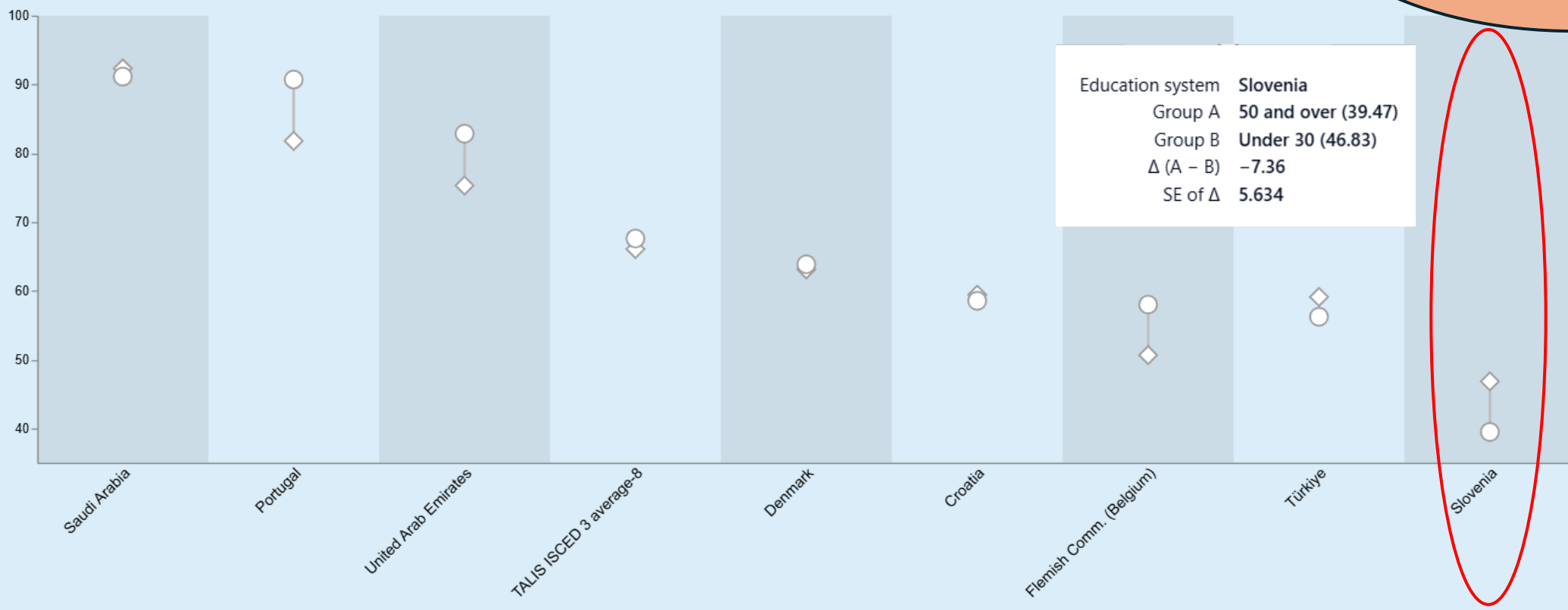
	Da, osebno.			Da, virtualno.			Da, osebno in virtualno.			Ne.		
	ISCED 1	ISCED 2	ISCED 3	ISCED 1	ISCED 2	ISCED 3	ISCED 1	ISCED 2	ISCED 3	ISCED 1	ISCED 2	ISCED 3
Predavanja/seminarji/delavnice	37%	39%	40%	15%	14%	18%	43%	40%	34%	5%	6%	8%
Izobraževalne konference, kjer učiteljice in učitelji, ravnatelji in/ali raziskovalci predstavijo svoje raziskave ali razpravljajo o problemih izobraževanja.	36%	34%	35%	13%	15%	14%	17%	20%	17%	35%	31%	35%
Formalni izobraževalni programi (npr. podiplomski študijski program).	4%	5%	6%	1%	1%	2%	2%	2%	2%	94%	92%	90%
Obiski drugih šol, da izvem več za moje poučevanje	18%	18%	18%	2%	2%	3%	4%	4%	4%	76%	76%	75%
Obiski podjetij, javnih organizacij ali nevladnih organizacij, ki so povezani z mojim poučevanjem		16%	30%		2%	3%		4%	5%		78%	62%
Refleksije po opazovanju poučevanja	38%	36%	30%	3%	4%	4%	6%	6%	6%	53%	54%	61%
Mentorstvo	19%	19%	24%	1%	1%	2%	2%	3%	3%	78%	77%	71%
Formalna in neformalna učiteljska omrežja, z namenom profesionalnega učenja	21%	21%	23%	24%	24%	19%	15%	12%	12%	41%	42%	46%
Samoiniciativne učne aktivnosti	43%	42%	47%	22%	19%	15%	16%	15%	15%	19%	23%	23%
Drugo	16%	16%	20%	6%	6%	5%	7%	6%	6%	71%	72%	69%

Učinkovitost in ovire NIU

Item [Response] - Question

tt4g22 [Quite a bit/A lot] - 22. Thinking of the professional learning activities in which you participated during the last 12 months, overall to what extent did they have a positive impact on you

○ 50 and over ◇ Under 30 — No difference

Education system	Slovenia
Group A	50 and over (39.47)
Group B	Under 30 (46.83)
Δ (A - B)	-7.36
SE of Δ	5.634

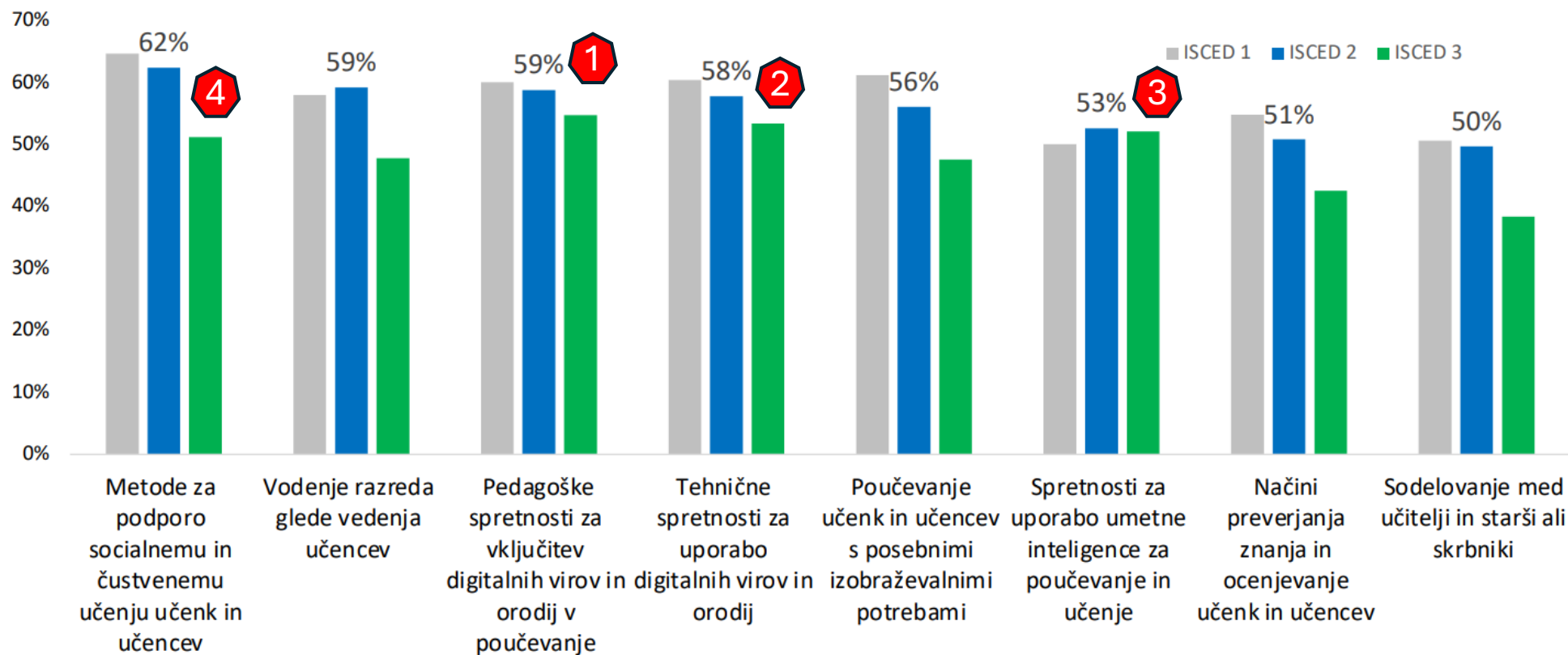
Učinkovita so daljša usposabljanja (nad 24 ur), ki vključujejo vmesne aktivnosti s preizkušanjem.

Ovire: prekrivanje z urnikom v šoli (70%); nimam časa zaradi drugih dogovorov in obveznosti (65%); ni nadomestil ali nagrad (54%); ¼ nima podpore ravnatelja

Potrebe učiteljev

Visoke potrebe učiteljev po nadaljnem izobraževanju

vklučenost
vs potrebe
vs ponudba

Več kot polovica učiteljev srednje ali zelo potrebuje precej izobraževanja za neposredno delo z učenci.

Vzvod 3: Krepitev profesionalnih odnosov in sodelovanja v šolah

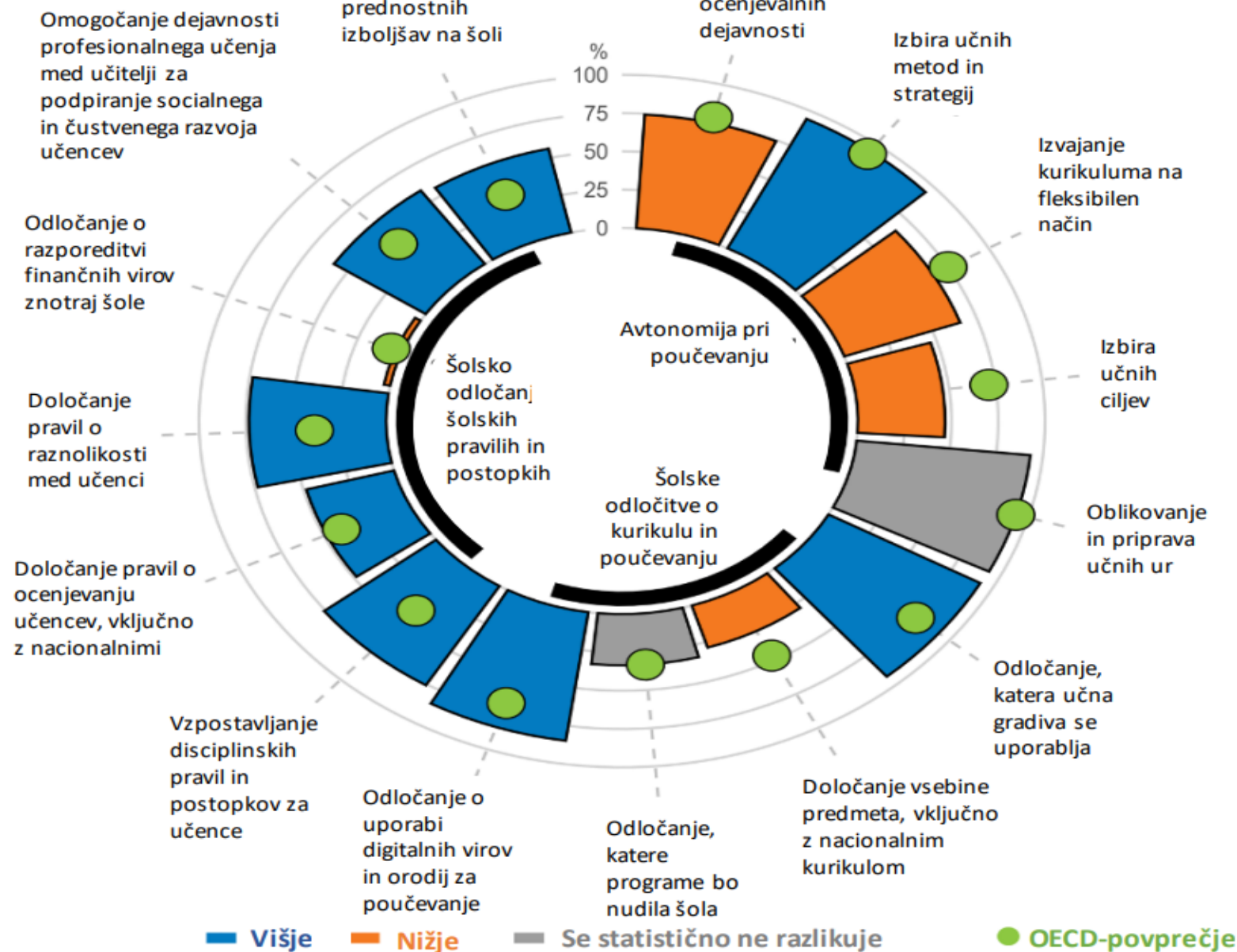
Sodelovanje med učitelji

	Povprečna vrednost na lestvici: nikoli / enkrat letno ali manj / 2-4x letno / 5-10x letno/1-3x mesečno/1x tedensko ali več		
	1. in 2. VIO (ISCED 1)	3. VIO (ISCED 2)	Srednje šole (ISCED 3)
Poučujete v timu v istem razredu.	37%	44%	35%
Vključite se v sodelovalno profesionalno učenje (učeča se skupnost).	24%	27%	30%
Vključite se v skupne aktivnosti za različne razrede in starosti (npr. projekti).	34%	32%	37%
Opazujete pouk v razredih drugih učiteljev in jim posredujete povratne informacije.	41%	39%	41%
Sodelujete v razpravah o učnem razvoju posameznih učencev/dijakov.	46%	42%	27%
Izmenjujete učna gradiva s sodelavci.	34%	26%	22%
Sodelujete z drugimi učitelji na šoli za zagotavljanje skupnih standardov ocenjevanja.	24%	27%	21%

Vzvod 4: Krepitev učiteljeve avtonomije

Avtonomija učitelja

Slovenija

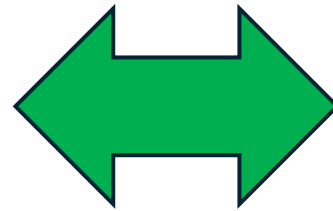

Povzetek

Kaj lahko stori....

RAVNATELJ/ŠOLA (mezosistem)

- krepitev kakovostnih praks poučevanja: višji miselni procesi, zastavljanje kakovostnih in močnih vprašanj, diskusije in razprave, uporabnost, projektno in skupinsko delo, raziskovalno delo, povratne informacije, formativno spremljanje, raznolikost ocenjevanja
- kakovostni mehanizmi sodelovanja med zaposlenimi na šoli: kolegialne hospitacije, kakovostno vodenje in delovanje strokovnih aktivov/timov, poglobljeno sodelovanje, kakovostne strokovne razprave (z usmerjenimi protokoli)
- kakovostno NIU: daljša usposabljanja, temelječa na jasnih/konkretnih potrebah, spremljanje prenosa v prakso (učinki)
- povezanost načrtovanja izboljšav z novimi zakonskimi določili (npr. kakovost in samoevalvacija)
- ravnateljevo učenje in zgled

SISTEM (exosistem)

- novi UN/KZ z didaktičnimi priporočili
- novi zakoni in pravilniki (npr. Zakon o šolski inšpekciji, izhodišča za nov Pravilnik o ocenjevanju, v pripravi Pravilnik o UZK s samoevalvacijo)
- zagotavljanje finančnih sredstev za nadaljnje izobraževanje in usposabljanje (npr. KUP, IJZ3)
- načrtovani projekti (npr. PKŠ)
- usklajenost z RPVI 2023-2033
- podpora javnih zavodov

Za zaključek

Mnenja učiteljev o ravnateljih

Preglednica 6.3: Mnenja učiteljev o ravnateljih v Sloveniji

Deleži učiteljev, ki se strinjajo ali popolnoma strinjajo z izjavami o ravnateljih v šoli:	1. in 2. VIO (ISCED 1)	3. VIO (ISCED 2)	Srednje šole (ISCED 3)
a) Ravnatelj ima jasno vizijo te šole.	89,8	87,1	85,3
b) Ravnatelj spodbuja sodelovanje med učitelji pri razvoju novih učnih praks.	92,6	92,4	88,1
c) Ravnatelj skrbi, da učitelji prevzamejo odgovornost za izboljšanje svojih učnih sposobnosti.	91,1	90,7	85,7
d) Ravnatelj zagotavlja, da se učitelji počutijo odgovorne za učne dosežke učenk in učencev.	87,2	85,5	86,7
e) Ravnatelj spodbuja vse zaposlene, da imajo besedo pri pomembnih odločitvah.	80,0	79,7	72,0
f) Ravnatelj ima dobre profesionalne odnose z zaposlenimi.	87,5	87,5	84,4
g) Ravnatelj ima dobre profesionalne odnose s starši oz. skrbniki.	94,8	93,4	94,1
h) Ravnatelj ima dobre profesionalne odnose z učenkami in učenci.	92,4	91,9	91,9
i) Ravnatelj skrbi za učinkovito spremljanje uspešnosti učiteljev.	85,0	83,9	79,0
j) Ravnatelj daje koristne povratne informacije učiteljem in zaposlenim.	83,2	81,9	76,4

Deleži učiteljev, ki se strinjajo ali popolnoma strinjajo z izjavami o ravnatelju v šoli:	1. In 2. VIO (ISCED 1)	3. VIO (ISCED 2)	Srednje šole (ISCED 3)
Učiteljice in učitelji se lahko za strokovno podporo zanesejo na šolsko vodstvo.	87,0	86,0	84,0
Ravnatelj/-ica zaupa v strokovnost učiteljev.	94,0	93,0	91,0

Hvala.
